

CURRICULUM VITAE

Pawel RODAK

né le 12.08.1967 à Pruszkow, Pologne ;
adresse: 15 rue Lamande, 75017 Paris, France
Ksiecica Jozefa 41, 05-800 Pruszkow, Pologne
courriel: pawel.rodak@paris-sorbonne.fr ; p.rodak@uw.edu.pl

Pawel Rodak
Professeur associé
UFR d'Études slaves
Université Paris-Sorbonne
Directeur du Centre de civilisation polonaise
Centre universitaire de Malesherbes
108, bd Malesherbes
75017 Paris

(jusqu'au 30 août 2016)
Professeur à l'Institut de la culture polonaise
Faculté d'Études polonaises (Faculté de la Philologie polonaise),
l'Université de Varsovie
adresse: rue Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Varsovie, Pologne

1. Formation

1986-92	Études à la Faculté d'Études polonaises de l'Université de Varsovie.
1992	Soutenance de thèse de maîtrise écrite sous la direction du prof. Michał Glowinski. Sujet de la thèse: « <i>Esquisses de plume</i> » d'Andrzej Bobkowski et « <i>Journal</i> » d'Andrzej Trzebiński: deux journaux – deux langages – deux stratégies littéraires.
1994-98	Études doctorales à la Chaire de la culture polonaise (Faculté d'Études polonaises), soutenance de thèse de doctorat sous la direction du prof. Andrzej Mencwel: <i>Visions de la culture dans l'œuvre de la <génération de la guerre>. Groupes « Sztuka i Narod » – « Plomienie » – « Prawda Młodych ».</i>
2011	Publication du livre d'habilitation : <i>Między zapisem a literaturą. Dziennik polskiego pisarza w XX wieku (Żeromski, Nałkowska, Dąbrowska, Gombrowicz, Herling-Grudziński) (Entre pratique d'écriture et la littérature. Journal d'écrivain polonais au XXe siècle <Żeromski, Nałkowska, Dąbrowska, Gombrowicz, Herling-Grudziński>)</i> , Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2011.
2012	Fin de la procédure d'habilitation (docteur agrégé).
2014	Professeur (directeur d'études) à l'Institut de la culture polonaise, Faculté d'Études polonaises, Université de Varsovie.

2. Activité professionnelle

1992-94	Maître assistant à la Chaire de la culture polonaise: - animation des cours: introduction aux sciences de la culture et à l'anthropologie de la culture; - co-organisation des stages et des ateliers de formation pour les étudiants du DESS „Animation et gestion de la culture”.
1993-96	Membre du Conseil de la Faculté d'Études polonaises de l'Université de Varsovie et de la Commission Bibliothécaire du même Faculté.
1994-98	Étudiant doctorant et maître assistant à la Chaire de la culture polonaise (missions comme indiquées ci-dessus + participation à l'organisation d'une nouvelle structure : l'Institut de la culture polonaise).
1996-99	Membre du Conseil Scientifique de l'Institut de la littérature polonaise.
1998	Maître assistant et secrétaire du nouveau Institut de la culture polonaise (missions comme indiquées auparavant + participation à l'administration de l'Institut).
1998-2002	Membre du Conseil Scientifique de l'Institut de la culture polonaise.
depuis 1999	Maître de conférences à l'Institut de la culture polonaise. Cours sur l'anthropologie de la culture. Cours sur l'anthropologie de la parole (relations langue – culture, culture orale, culture de l'écrit, culture de l'imprimé, culture de l'ère informatique, histoire du livre et de la lecture). Cours sur l'histoire de la culture polonaise au XXe siècle. Séminaire intitulé « L'homme moderne et le journal intime ». Séminaire intitulé « L'expérience du camps de concentration et ses représentations ». Séminaire intitulé « La culture polonaise du XIXe et XXe siècle – pratiques d'écritures, pratiques d'imprimé ». Séminaire intitulé « L'anthropologie historique/l'histoire anthropologique » (avec prof. Ewa Domanska). Séminaire intitulé « Représentations de la Shoah en Pologne et en France » (avec dr Justyna Kowalska-Leder et Dorota Felman). Séminaire intitulé « L'histoire de la culture – les théories, les catégories, les problèmes ».
1999-2002	Directeur adjoint de l'Institut de la culture polonaise chargé de l'organisation des études.
1999-2002	Vice-président de la Commission didactique de la Faculté d'Études polonaises de l'Université de Varsovie
2002-2005	Vice-président de la Commission bibliothécaire de la Faculté d'Études polonaises de l'Université de Varsovie
2009-2013	Directeur de la Section de l'histoire de la culture dans l'Institut de la culture polonaise.
depuis 2009	Membre du Conseil scientifique de l'Institut de la culture polonaise.
depuis 2012	Membre du Conseil de la Faculté d'Études polonaises de l'Université de Varsovie.
depuis 2012	Directeur de l'Institut de la culture polonaise.
depuis 2014	Professeur à l'Institut de la culture polonaise, Faculté d'Études polonaises, Université de Varsovie.
depuis 2016	Professeur associé à UFR d'Études Slaves, Université Paris-Sorbonne, directeur du Centre de civilisation polonaise (Paris-Sorbonne).

depuis 2016	Membre associé de l'Unité mixte de recherche (UMR-8224) EUR'ORBEM (Cultures et sociétés d'Europe orientale, balkanique et médiane).
-------------	---

3. Participation aux projets didactiques et aux projets de recherches

depuis 1992	Participation aux travaux du groupe de recherche « Culture du XX ^e siècle ». Sujets traités: <ul style="list-style-type: none"> - histoire de la culture polonaise en XIXe et XXe siècle; - histoire de la culture en tant que l'histoire des systèmes de communication (relations entre l'histoire et l'anthropologie); - science de la culture en Pologne en XXe siècle; - les écrits personnels (journaux intimes, lettres, autobiographies) en tant que source pour les recherches sur l'histoire de la culture polonaise en XIXe et XXe siècles.
1998-2001	Participation au projet international « Élaboration du programme de la formation des animateurs de la culture » (financé par le programme Leonardo da Vinci de la Commission Européenne).
1998-2001	Participation au projet de recherche « Notre XX ^e siècle. Les éléments de l'anthropologie du monde contemporain » sous la direction du prof. Andrzej Mencwel (projet financé par la Fondation pour la science polonaise).
depuis 1999	Mes centres d'intérêts se concentrent sur quatre axes : <ul style="list-style-type: none"> - l'expérience de guerre, culture sous l'occupation ; - les écrits personnels (journaux intimes, carnets de notes, mémoires, autobiographies, lettres) ; - l'histoire et les pratiques de l'écriture/imprimé/livre/lecture ; - l'histoire de la culture polonaise XIXe-XXe siècles.
2001-2009	Collaboration avec l'Atelier franco-polonais de sciences sociales (initiative commune du Centre de Civilisation Française, l'EHESS et l'Université de Varsovie).
2003-2013	Participation au projet scientifique et éditorial « La science de la culture en Pologne au XX ^e siècle » réalisé dans le cadre du projet « L'héritage polonais en Europe » (financement du Ministère polonais de la Science et de l'Informatisation).
2005-2008	Réalisation du projet individuel de recherche « Journal d'écrivain polonais au XX ^e siècle (Żeromski, Nałkowska, Dąbrowska, Gombrowicz, Herling-Grudziński) » (financement du Ministère polonais de la Science et de l'Informatisation).
2005-2006	Programme de coopération franco-polonaise entre Laboratoire d'Anthropologie et d'Histoire de l'Institution de la Culture (CNRS/ École des Hautes Etudes en Sciences Sociales et l'Institut de la culture polonaise (Université de Varsovie) : « Écritures autobiographiques en France et en Pologne: formes, contraintes, usages, méthodologie de l'étude (XIX ^e -XX ^e siècles) » coordonné par Philippe Artières et Pawel Rodak.
depuis 2007	Membre associé de l'équipe de recherche „Genèse et autobiographie” dans l'Institut des Textes et Manuscrits Modernes (ITEM, CNRS, École Normale Supérieure).
2009-2012	Participation au projet scientifique et éditorial « La création de la parole dans la perspective anthropologique » (financement du Ministère polonais de la Science et de l'Informatisation).

2010-2011	Programme de coopération franco-polonaise entre le Groupe de l'Anthropologie de l'écriture de l'Institut Interdisciplinaire d'Anthropologie du Contemporain (IIAC ; CNRS/ École des Hautes Études en Sciences Sociales) et l'Institut de la culture polonaise (Université de Varsovie) : « Materialité de l'écriture » coordonné par Philippe Artières et Pawel Rodak.
depuis 2010	Participation aux travaux du Groupe Interdisciplinaire de Coopération UW-EHESS.
2011-2014	Participation au projet scientifique et éditorial « L'anthropologie de la mémoire » (financement du Ministère polonais de la Science et de l'Informatisation).
2012-2014	Participation au projet scientifique et éditorial « Les pratiques du langage comme pratiques culturelles dans la perspective de l'anthropologie de la parole » (financement du Centre National de Science).
2012-2016	Participation au projet scientifique et éditorial « Les expositions de la modernité. Les expositions nationales pendant la période 1821-1929 et l'expérience du processus de la modernisation » (financement du Programme National pour le Développement des Sciences Humaines).

4. Participation aux conférences et séminaires depuis l'année 2000 (exemples; environ 70 conférence au total)

* - conférences organisées ou coorganisées

mai 2000 Paris	<i>Autobiographies et archives personnelles à l'épreuve de l'histoire (XIXe-XXe siècles).</i> Journée d'études organisée par Université Paris 7 Denis Diderot. Sans intervention.
octobre 2002 Varsovie	<i>Identité individuelle et sociale face au processus de la modernisation.</i> Conférence internationale organisée par l'Institut de la Philosophie et de la Sociologie de l'Académie Polonaise des Sciences. Intervention en français „Problème d'identité dans les journaux de l'occupation”
novembre 2002 Varsovie	<i>Le modernisme et le XXe siècle.</i> Conférence organisée par le Département de la Littérature du XXe siècle et le Département de la Littérature Polonaise du Positivisme et du Modernisme de l'Institut de la Littérature Polonaise de l'Université de Varsovie. Intervention en polonais „Le Journal intime, le modernisme, le XXe siècle polonais”.
janvier-février 2003 Rome	<i>Anthropologie et histoire de la mutation graphique et de ses effets. Autour d'Armando Petrucci.</i> Journée d'études organisée par l'EHESS, L'École Française de Rome, Laboratoire d'Anthropologie et d'Histoire de l'Institution de la Culture, Università Degli Studi di Roma « La Sapienza ». Sans intervention.
septembre 2003 Cracovie/ Janowice	<i>La narration et l'identité. Le problème de l'anthropologie de la littérature.</i> Conférence organisée par la Chaire de l'Anthropologie de la Littérature et des Études sur la Culture (Institut de la Philologie Polonaise de l'Université Jagellone) et l'Atelier de la Poétique Historique (Institut de

	Recherches Littéraires de l'Académie Polonaise des Sciences). Intervention en polonais „La narration, l'identité, le journal intime – lecture de journaux intimes dans la perspective de l'anthropologie de la littérature”.
novembre 2003 Varsovie	<i>L'esprit du XXe siècle.</i> Conférence organisée par le Département de la Littérature Polonaise du XXe siècle (Institut de la Littérature Polonaise de l'Université de Varsovie). Intervention en polonais „La guerre - une expérience centrale du XXe siècle polonais”.
octobre 2004 Nancy	<i>Canon de la culture et thématization de l'histoire en Europe centrale: histoire des interprétations.</i> Conférence organisée par le Centre de Recherche sur les Cultures Littéraires Européennes France – Europe Centrale – Europe Orientale (l'Université Nancy 2). Intervention en français „Horizons interprétatifs des canons littéraires et historiques polonais” (avec Andrzej Mencwel)
novembre 2004 Varsovie	<i>*La guerre : l'expérience et l'écriture (nouvelles sources, méthodes, problèmes de recherche).</i> Conférence organisée par l'Institut de la Culture Polonaise de l'Université de Varsovie et l'Institut de la Philologie Polonaise de l'Université de Warmie et Mazurie. Intervention en polonais „La guerre et l'écriture (l'analyse de journaux de la guerre)”.
septembre 2005 Varsovie	<i>*Les canons de la culture et modèles de l'expérience historique en Europe Centrale du XVIe au XXe siècle. Le particulier et l'universel dans les cultures d'Europe Centrale.</i> Conférence organisée par l'Institut de la Culture Polonaise et l'Institut de la Littérature Polonaise de l'Université de Varsovie. Intervention en français „Le problème du modernisme dans la culture polonaise au XXe siècle” (avec Andrzej Mencwel).
novembre 2005 Varsovie	<i>Le temps présent et la mémoire du passé. Compréhension de l'histoire dans la littérature polonaise en XXe et XXIe siècles.</i> Conférence organisée par le Département de la Littérature Polonaise du XXe siècle (Institut de la Littérature Polonaise de l'Université de Varsovie). Intervention en polonais „Les journaux des écrivains polonais à l'époque communiste (Dąbrowska, Jastrun, Gombrowicz, Herling-Grudziński”.
décembre 2006 Varsovie	<i>*L'Anthropologie de l'écriture. De la théorie au terrain.</i> Conférence organisée par l'Institut de la Culture Polonaise de l'Université de Varsovie. Intervention en français „Le journal d'écrivain: entre pratique d'écriture ordinaire et littérature”.
mars 2007 Varsovie	<i>Les migrants, nomades, scientifiques, flâneurs. L'observation participative dans les recherches historiques.</i> Conférence organisée par l'Institut d'Histoire de l'Université de Varsovie. Intervention en polonais „Historia według Jacques'a Le Goffa”.
mars 2007 Paris	<i>Scènes et mises en scènes de l'écriture. Perspectives de recherche.</i> Conférence organisée par l'Institut des Textes et Manuscrits Modernes

	(ITEM, CNRS, Ecole Normale Supérieure). Intervention en français „Écriture et réécriture dans le journal de Witold Gombrowicz”.
septembre 2007 Darlowo	<i>L'écriture de l'histoire comme la lecture de la littérature.</i> Conférence organisée par l'Institut de Recherches Littéraires de l'Académie Polonaise des Sciences, l'Université de Szczecin, l'Institut de la Mémoire Nationale. Intervention en polonais „ <i>Le Journal et l'histoire</i> ”.
octobre 2007 Olsztyn	<i>Les choses et les hommes, les hommes et les choses.</i> Conférence organisée par l'Université de Warmie et Mazurie. Intervention en polonais „La matérialité de l'écriture: entre pratique et texte”.
avril 2008 Varsovie	<i>Insegnare lingua italiana con la letteratura. Le récit du moi: forme, structure et modelli del racconto autobiografio.</i> Conférence organisée par l'Université de Varsovie et l'Institut Italien à Varsovie. Intervention en français „La guerre et l'écriture. Sur les journaux de la II guerre mondiale”.
octobre 2008 Poznan	<i>French Theory en Pologne.</i> Conférence organisée par l'Université de Poznan. Intervention en polonais „Les travaux français sur les journaux personnels”.
avril 2009 Varsovie	<i>L'écriture de la souffrance.</i> Conférence organisée par l'Institut de Recherches Littéraires de l'Académie Polonaise des Sciences. Intervention en polonais „L'écriture et la souffrance. Sur la fonction thérapeutique des journaux personnels”.
octobre 2009 Besançon	<i>Écrire sous l'occupation. Du non-consentement à la résistance: France – Belgique – Pologne 1940-1945.</i> Conférence organisée par l'Université de Franche-Comté, Le Centre d'histoire et de recherches sur la Résistance, Le Musée de la Résistance et de la Déportation de Besançon, La Fondation de la Résistance. Intervention en français „Les attitudes des écrivains polonais sous l'occupation nazie : la vie quotidienne - la conspiration - la création - le combat (d'après les écrits autobiographiques)”.
octobre 2009 Amsterdam	<i>Life Writing in Europe. Founding Conference IABA Europe.</i> Conférence organisée par International Auto/Biography Association et VU University Amsterdam, Faculty of Arts. Intervention en anglais: „Polish tradition of autobiographical concours and autobiographical archives: past – present – future”.
avril 2010 Paris	<i>Mémoires et usages publics de l'histoire en Europe.</i> Conférence organisée par Sciences-Po. Intervention en français „La méthode biographique: un héritage des sciences sociales polonaises”
juin-juillet 2010 Brighton	<i>Life Writing and Intimate Publics. The International Auto/Biography Association Conference 2010.</i> Conférence organisée par International Auto/Biography Association et University of Sussex. Intervention en anglais: „Polish writers diary in the 20 th century: between written practice of everyday life and literature”.

novembre 2010 Budapest	<p>*Cult of Heroes in Central Europe from the 1880s to World War II. Practices and Representations.</p> <p>Conférence organisée par The Department of Gender Studies, The Department of History of Central European University; The Centre of Interdisciplinary Research on Central Europe of Paris-Sorbonne University, The Institute of History of The Slovak Academy of Sciences; Institute of Polish Culture of the University of Warsaw.</p> <p>Intervention en anglais: „What and How to Fight For?” Figures of Hero and the Problem of Heroic Attitudes of the Polish War Generation”.</p>
mai 2011 Tallin	<p>IABA Europe 2011. Europe in Life Writing: Trajectories of (Be)longing.</p> <p>Conférence organisée par International Auto/Biography Association et Tallin University.</p> <p>Intervention en anglais : „Gombrowicz’s <i>Diary</i> and the literary diary in Europe”.</p>
juin 2011 Varsovie	<p>*History, Memory, Identity: Verbal and Iconic Representations in Museums of History (French and Polish context).</p> <p>Conférence organisée par l’Institut de la Culture Polonaise de l’Université de Varsovie, l’École des hautes études en sciences sociales, l’Institut d’histoire du temps présent, Groupe Interdisciplinaire de Cooperation UW-EHESS, History Meeting House.</p> <p>Animation de la discussion: „Museums of History: Représentation, Memory, Politics. Round Table Discussion”.</p>
novembre 2011 Paris	<p>*Culte des Héros en Europe Centrale (1880-1945). Aspects transnationaux et interdisciplinaires.</p> <p>Conférence organisée par le Centre interdisciplinaire de recherches centre-européennes au sein du Centre de recherche sur l’Europe centrale, orientale et balkanique – de l’Université Paris-Sorbonne; Département d’Études <i>gender</i> et Département d’Histoire de l’Université d’Europe centrale (Central European University) – Budapest, Hongrie ; Centre d’études historiques ; Institut de la Culture polonaise de l’Université de Varsovie – Pologne ; Institut d’histoire de l’Académie slovaque des Sciences – Bratislava, Slovaquie.</p> <p>Intervention dans la table ronde: „Le Culte des Héros – Théories et Méthodologies”.</p>
avril 2013 Varsovie	<p>La littérature et les tissages de l’histoire du XXe siècle.</p> <p>Université de Varsovie</p> <p>Intervention en polonais: „Materialité du fait écrit”.</p>
juin 2013 Paris	<p>*History before Memory. Early Historiographies of the "Hurbn", Poland and France, 1940's-1950's. / L’histoire avant la mémoire. Premières historiographies de la catastrophe, Pologne et France, années 1940-années 1950</p> <p>Conférence organisée par le Centre de recherches historiques (EHESS) et l’Institut de la culture polonaise (l’Université de Varsovie) École des hautes études en sciences sociales, Paris</p> <p>Intervention en anglais: „Michał M. Borwicz and the circle of Polish postwar emigration “Kultura” (40 years of cooperation)”.</p>
octobre/novembre 2013 Vienne	<p>IABA EUROPE 2013: Beyond the Subject. New Developments in Life Writing</p> <p>University of Vienna</p>

	Intervention en anglais: “Beyond the Text. Diary as a Material Object (On Wartime Jewish Diaries)”.
décembre 2013 Torun	<i>IV Rencontres de Torun autour des Archives.</i> Nicolaus Copernicus University, Torun Intervention en polonais: « Les archives privées, familiales, associatives. Quelques remarques sur le rôle des archives non-institutionnelles et leur institutionnalisation ».
juin 2014 Varsovie	<i>Le musée – l’histoire – l’anthropologie.</i> Musée National Ethnographique Intervention en polonais: „Les objets du musée, des objets d’archives et les pratiques culturelles. Histoire culturelle comme une histoire des pratiques”.
octobre 2014 Kazimierz Dolny	<i>Traces de l’Holocauste dans l’imagerie de la culture polonaise.</i> Institut de la Culture Polonaise, Université de Varsovie Animation de la discussion: « Traces de l’Holocauste dans l’imagerie de la culture polonaise »
janvier 2015 Varsovie	<i>L’”avant” et l’”après” de la Grande Guerre dans l’Europe Centrale et Orientale.</i> Institut de la Littérature Polonaise, Université de Varsovie Intervention en polonais: „La Première Guerre Mondiale dans les journaux des écrivains polonais (Nałkowska, Dąbrowska, Rembek)”.
mai 2015 Funchal, Madeira	<i>Fourth IABA EUROPE Conference: Dialogical Dimensions in Narrating Lives and Life Writing.</i> Centro de Estudos de Historia do Atlantico, Funchal, Madeira Intervention en anglais: “Witold Gombrowicz’s Kronos. The Intimate Diary and the Interplay Between ‘soup of life’ and Literature”.
juin 2015 Varsovie	<i>*Pologne / Polonais / Polonaise. Les variantes de l’identité nationale.</i> Conférence organisée par l’Institut de la culture polonaise (l’Université de Varsovie) et l’Institut d’Etudes slaves de l’Académie polonaise de sciences Institut de la culture polonaise, Université de Varsovie
octobre 2015 Lublin	<i>Réception du magazine « Culture » dans la période de PRL.</i> Département de sciences politiques UMCS, Lublin Intervention en polonais: «Culture» dans les journaux des écrivains polonais »
mars 2016 Cracovie	<i>Le Monde pré-textuel (archives, brouillons, manuscrits)</i> Faculté des études polonaises, Université Jagiellonne, Cracovie Intervention en polonais: « Feuilles, cahiers, brouillons. Ce que nous appelons journaux d’écrivains »
avril 2016 Paris	<i>« Kultura » et ses réalisations. L’œuvre de Jerzy Giedroyc”</i> Conférence organisée par le Centre de civilisation polonaise de l’Université Paris-Sorbonne (avec partenariat de l’Institut Littéraire Kultura). Intervention en français: « Journaux d’écrivains polonais dans "Kultura" (Bobkowski - Gombrowicz - Herling-Grudzinski) ».
mai 2016 Varsovie	<i>*History before memory 2 : Documentary Practices of early Holocaust Historiography / L’histoire avant la mémoire 2 : Pratiques documentaires dans les premières historiographies de la Shoah.</i> Conférence organisée par le Centre de recherches historiques (EHESS) et l’Institut de la culture polonaise (l’Université de Varsovie).

mai 2016 Nicosia Chypre	<i>Excavating Lives. Tenth IABA World Conference</i> Conférence organisée par International AutoBiography Association and University of Cyprus. Intervention en anglais « Suffering and writing. About autotherapeutic functions of personal diaries (examples of polish diaries) »
novembre 2016 Paris	<i>Quelques évolutions des sciences sociales et humaines en Europe centrale et orientale aux XXe et XXIe siècles</i> Séminaire organisée par GDR « Connaissance de l'Europe médiane ». Intervention en français: « L'histoire de la culture en tant qu'histoire des pratiques culturelles après 1989 ».
décembre 2016 Varsovie	<i>Formes littéraires et paralittéraires de documents personnels dans les expériences de recherches en sciences sociales</i> Institut des sciences sociales appliquées, Université de Varsovie Intervention en polonais (keynote speaker): « Matérialité de l'écriture. La littéarité problématique des journaux des écrivains ».
janvier 2017 Paris	<i>Les écritures des archives I. Littérature, discipline littéraire et archives</i> Conférence organisée par UMR CRAL (EHESS-CNRS), en partenariat avec le Centre de civilisation polonaise, l'Institut de la culture polonaise de l'Université de Varsovie, avec l'appui de l'Institut polonais de Paris. Intervention en français: «Les journaux d'écrivains polonais au XXe siècle vus à travers les archives ».

5. Bourses internationales

avril-juillet 2000	Bourse de la Fondation de la Maison des Sciences de l'Homme (Paris) pour le projet „L'Homme moderne et le journal intime”.
novembre 2001	Bourse supplémentaire de la Fondation de la Maison des Sciences de l'Homme pour la continuation du projet „L'Homme moderne et le journal intime” et une ouverture sur la problématique des pratiques de l'écriture-imprimés-livres-lectures.
avril 2005	Séjour à l'École des hautes études en sciences sociales (Paris) en qualité de professeur invité.
février 2013	Séjour à l'École des hautes études en sciences sociales (Paris) en qualité de professeur invité.
march 2014- avril 2016	Séjours à l'École des hautes études en sciences sociales (Paris) – programme Erasmus et Erasmus +.

6. Autres activités

1996/97	Editeur d'une émission télévisée bimensuelle sur les nouveautés littéraires et culturelles.
1997-2000	Membre de la rédaction de la revue scientifique „Mloda Polonistyka” édité par la Faculté de la Philologie Polonaise.
1997-2002	Membre de la Commission d'Experts du programme de soutien aux revues culturelles auprès de la Fondation Batory (Soros Foundation).
depuis 2000	Membre de l'Association pour l'autobiographie et le patrimoine autobiographique (association française).

depuis 2004	Membre de l'Association pour la science de la culture (association polonaise).
depuis 2004	Membre du Comité Scientifique de la revue „Przegląd Filozoficzno-Literacki”.
depuis 2007	Membre de la rédaction d'Almanach Antropologique „Communicare”.
depuis 2009	Membre de l'International Auto/Biography Association (membre du Steering Committee IABA-Europe).
depuis 2012	Membre du Conseil de la revue „Prace Filologiczne. Literaturoznawstwo”.
depuis 2013	Membre du Conseil Scientifique de la revue „Kultura Współczesna”.
depuis 2013	Membre du Conseil de la revue „Prace Literaturoznawcze”
depuis 2013	Membre du Comité du Prix scientifique Jerzy Giedroyc
depuis 2014	Membre du Conseil Scientifique de la revue „Autobiografia. Literatura. Kultura. Media”.
depuis 2015	Membre du Conseil Scientifique de la revue „Narracje o Zagładzie”
depuis 2015	Membre du Comité des sciences de la culture de l'Académie polonaise des sciences

7. Publications

Livres en polonais:

Wizje kultury pokolenia wojennego [Visions de la culture dans l'oeuvre de la génération de la guerre], Ed. FUNNA, Wrocław 2000, collection: „Monographies de la Fondation pour la Science Polonaise”.

Pismo, książka, lektura. Rozmowy: Le Goff, Chartier, Hébrard, Fabre, Lejeune [Écriture, livre, lecture. Entretiens avec Jacques Le Goff, Roger Chartier, Jean Hébrard, Daniel Fabre, Philippe Lejeune], Presses Universitaires de Varsovie, Varsovie 2009.

[Traduction ukrainienne : Письмо, книжка, лектура. Розмови: Ле Гофф, Шарт'є, Еб'рар, Фабр, Лежен, traduit par Олесь Герасим, Presses Universitaires de Varsovie, Varsovie 2016 ; libre accès : <http://www.wuw.pl/product-pol-6333>]

Między zapisem a literaturą. Dziennik polskiego pisarza w XX wieku (Żeromski, Nałkowska, Dąbrowska, Gombrowicz, Herling-Grudziński) [Entre pratique d'écriture et la littérature. Journal d'écrivain polonais au XX siècle (Żeromski, Nałkowska, Dąbrowska, Gombrowicz, Herling-Grudziński)], Presses Universitaires de Varsovie, Varsovie 2011.

*

Andrzej Trzebiński, *Pamiętnik*, [Journal],
rédaction, préface et commentaire par Paweł Rodak, Ed. „Iskry”, Varsovie 2001.

Philippe Lejeune, „Drogi zeszycie...”, „drogi ekranie...”. O dziennikach osobistych,
[„Cher cahier..., cher écran...”. *Sur les journaux personnels*],
choix, introduction et rédaction Paweł Rodak, traduit par Agnieszka Karpowicz, Magda Rodak i Paweł Rodak, Presses Universitaires de Varsovie, Varsovie 2010.

Wojna: doświadczenie i zapis. Nowe źródła, problemy, metody badawcze,
[*La guerre : l'expérience et l'écriture. Nouvelles sources, problèmes, méthodes*],
sous la direction de Sławomir Buryła et Paweł Rodak, Ed. Universitas, Cracovie 2006.

Communicare. Almanach Antropologiczny 2: l'oralité – l'écriture, sous la direction de Grzegorz Godlewski, Agnieszka Karpowicz, Iwona Kurz, Andrzej Mencwel, Paweł Rodak, Presses Universitaires de Varsovie, Varsovie 2007.

Antropologia pisma. Od teorii do praktyki,
[*Anthropologie de l'écriture. De la théorie au terrain*],
sous la direction de Philippe Artières et Paweł Rodak, Presses Universitaires de Varsovie, Varsovie 2010.

Communicare. Almanach Antropologiczny 3: la parole – l'image, sous la direction de Grzegorz Godlewski, Agnieszka Karpowicz, Iwona Kurz, Andrzej Mencwel, Paweł Rodak, Presses Universitaires de Varsovie, Varsovie 2010.

Konstellacje Stanisława Brzozowskiego[*Les constellations de Stanislas Brzozowski*], sous la redaction scientifique d'Urszula Kowalczyk, Andrzej Mencwel, Ewa Paczoska, Paweł Rodak, Presses Universitaires de Varsovie, Varsovie 2012.

Kulturologia polska XX wieku, vol. 1 (A-K), vol. 2 (L-Ż),
[*La culture polonaise du XXe siècle*],
sous la redaction scientifique de Grzegorz Godlewski, Andrzej Kołakowski, Joanna Kubicka, Paweł Majewski, Andrzej Mencwel, Paweł Rodak, Małgorzata Szpakowska, Presses Universitaires de Varsovie, Varsovie 2013.

Od aforyzmu do zinu. Gatunki twórczości słownej
[*Depuis l'aporisme jusqu'au zin. Les genres de la créativité de la parole*], sous la redaction de Grzegorz Godlewski, Agnieszka Karpowicz, Marta Rakoczy, Paweł Rodak, Presses Universitaires de Varsovie, Varsovie 2014.

Almanach antropologiczny 4. Twórczość słowna / Literatura, performance, tekst, hipertekst
[*Communicare. Almanach Antropologiczny 4: Créativité / littérature / performance / text / hypertexte*], sous la direction de Grzegorz Godlewski, Agnieszka Karpowicz, Marta Rakoczy, Paweł Rodak, Presses Universitaires de Varsovie, Varsovie 2014.

Wśród ludzi, rzeczy i znaków. Krzysztofowi Pomianowi w darze
[*Parmi les hommes, les choses et les signes. Études pour Krzysztof Pomian*], sous la direction de Andrzej Kołakowski, Andrzej Mencwel, Jacek Migasiński, Paweł Rodak, Małgorzata Szpakowska, Presses Universitaires de Varsovie, Varsovie 2016.

Articles en français, anglais, allemand:

Le « je » et la guerre, „La Faute à Rousseau. Revue de l'association pour l'autobiographie et le patrimoine autobiographique”, vol. 35, février 2004, p. 42-43.

Die Rückkehr des Krieges I: Kriegserfahrung und Gedenken, „Inter Finitimos. Jahrbuch zur Deutsch-Polnischen Beziehungsgeschichte” vol. 3, 2005, p. 99-105.

Écriture et soulèvement. Résistances graphiques pendant l'état de guerre en Pologne. (13 décembre 1981- 13 décembre 1985) (avec Philippe Artières), „Genèses. Sciences sociales et histoire”, vol. 70, mars 2008, p. 120-139.

La guerre et l'écriture. Sur les journaux de la II guerre mondiale, „Kwartalnik Neofilologiczny” 2008, vol. 4, p. 361-371.

La poste clandestine en Pologne: histoire et mémoire d'une pratique depuis l'insurrection de Varsovie jusqu'aux années 2000 (avec Philippe Artières), „Vingtième siècle. Revue d'histoire”, vol. 102, avril-juin 2009, p. 19-30.

La méthode biographique et la tradition des concours autobiographiques en Pologne, „La Faute à Rousseau”, vol. 55, octobre 2010, p. 36-38.

Attitudes des écrivains polonais pendant la guerre, dans : *Écrire sous l'Occupation. Du non-consentement à la Résistance. France-Belgique-Pologne 1940-1945*, sous la direction de Bruno Curatolo et François Marcot, Presses Universitaires de Rennes, Rennes 2011, p. 275-292.

Horizons interprétatifs des canons littéraires et historiques polonais (avec Andrzej Mencwel), dans: *Culture et identité en Europe Centrale. Canons littéraires et visions de l'histoire*, sous la direction de Michel Masłowski, Didier Francfort, Paul Gradwohl, Institut d'Études Slaves, Paris / Masarykova Univerzita, Brno 2011, p. 185-193.

La modernité et le XXe siècle polonais. Trois expériences, dans: *Culture et identité en Europe Centrale. Canons littéraires et visions de l'histoire*, sous la direction de Michel Masłowski, Didier Francfort, Paul Gradwohl, Institut d'Études Slaves, Paris / Masarykova Univerzita, Brno 2011, p. 201-205.

Past, Present, and Future of Autobiography Competitions and Archives in Poland, dans: *Life Writing Matters in Europe*, ed. by Marijke Huisman, Anneke Ribberink, Monica Soeting, Alfred Hornung, Universitätsverlag Winter, Heidelberg 2012, p. 75-88.

Compte rendu: Cecilé Vaissié, *Les ingénieurs des âmes en chef. Littérature et politique en URSS (1944-1986)*, préface de Claude Lefort, Paris, Éditions Belin 2008, „Annales. Histoire, Sciences Sociales” 2013, no. 2, p. 632-634.

The Truth in a Personal Diary, „Teksty Drugie. Special Issue. English Edition” 2014, nr 2, p. 108-124.

The Unusual Everyday Under the Occupation, dans: *World War II and Two Occupations. Dilemmas of Polish Memory*, ed. by Anna Wolff-Powęska, Piotr Forecki, Peter Lang Edition 2016, p. 81-94.

Articles en polonais:

dans les livres :

Interpretacja wiersza Kamila Krzysztofa Baczyńskiego o incipicie „Jesień to gwiazdy lecące z drzew...”, w tomie: *Poezja współczesna w szkole. Interpretacje*, pod red. Aliny Kowalczykowej („Szkolna Biblioteka Humanisty”), Wyd. Stentor, Warszawa 1998, s. 9-21. [przedruk jako: *Świadek gasnącego czasu. Interpretacja wiersza K. K. Baczyńskiego* ***Jesień to gwiazdy lecące z drzew, w tomie: *Most XX wiek*, cz. I, red. Katarzyna Ziębik, Beata Żmichowska, Wydawnictwo Stentor, Warszawa 2006, s. 123-130.]

Dziennik, modernizm, polski wiek XX, w tomie: *Modernistyczne źródła dwudziestowieczności*, red. Mieczysław Dąbrowski i Andrzej Z. Makowiecki, Wyd. Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2003, s. 387-396.

Wojna jako centralne doświadczenie polskiego wieku XX, w tomie: *Dwudziestowieczność*, red. Mieczysław Dąbrowski i Tomasz Wójcik, Wyd. Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2004, s. 211-222.

Bohaterstwo samoświadome siebie. O postawie pokolenia wojennego, w tomie: *Póki my żyjemy. Tradycje insurekcyjne w myśli polskiej*, red. Jacek Kloczkowski, Wyd. Muzeum Powstania Warszawskiego, Warszawa 2004, s. 161-177.

Narracja – dziennik – tożsamość. Przesłanki (projektowanej) antropologii literatury, w tomie: *Narracja i tożsamość (I). Narracje w kulturze*, red. Włodzimierz Bolecki i Ryszard Nycz, Wyd. Instytutu badań Literackich PAN, Warszawa 2004, s. 218-230.

Dziennik pisarza emigracyjnego: mowa, pismo, druk. Witold Gombrowicz, w tomie: *Pisarz na emigracji. Mitologie, style, strategie przetrwania*, red. Hanna Gosk i Andrzej Stanisław Kowalczyk, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2005, s. 296-303.

Dzienniki polskich pisarzy wobec komunizmu (Maria Dąbrowska, Mieczysław Jastrun, Witold Gombrowicz, Gustaw Herling-Grudziński), w tomie: *Teraźniejszość i pamięć przeszłości. Rozumienie historii w literaturze polskiej XX i XXI wieku*, red. Hanna Gosk, Andrzej Zieniewicz, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2006, s. 261-277.

O biografach tych, którzy nie mają biografii, w tomie: *Biografia, historiografia dawniej i dziś. Biografia nowoczesna, nowoczesność biografii*, red. Elżbieta Wolicka, Ryszard Kasperowicz, Wyd. Towarzystwa Naukowego KUL, Lublin [bez daty; faktycznie 2006], s. 231-234.

Wojna i zapis. O dziennikach wojennych, w tomie: *Wojna: doświadczenie i zapis. Nowe źródła, problemy, metody badawcze*, red. Sławomir Buryła, Paweł Rodak, Universitas, Kraków 2006, s. 37-54.

Historia wobec pamięci, wstęp w książce: Jacques Le Goff, *Historia i pamięć*, przeł. Anna Gronowska, Joanna Stryczyk, wstęp: Paweł Rodak, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2007, s. 7-23.

Dziennik pisarza: praktyka, materialność, tekst, w tomie: *Narracje po końcu (wielkich) narracji. Kolekcje, obiekty, symulakra...*, red. Hanna Gosk, Andrzej Zieniewicz, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2007, s. 374-394.

Znaki życia czyli pakt autobiograficzny po 30 latach, w tomie: *Communicare. Almanach Antropologiczny. Temat: Oralność – piśmienność*, red. Grzegorz Godlewski, Agnieszka Karpowicz, Iwona Kurz, Andrzej Mencwel, Paweł Rodak, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2007, s. 297-303.

Puste miejsca w dzienniku Marii Dąbrowskiej, w tomie: *(Nie)obecność. Pominięcia i przemilczenia w narracjach XX wieku*, red. Hanna Gosk, Bożena Karwowska, Dom Wydawniczy „Elipsa”, Warszawa 2008, s. 456-481.

Rzeczy w kontekście pisania. O materialności dzienników osobistych, w tomie: *Rzeczy i ludzie. Humanistyka wobec materialności*, red. Jacek Kowalewski, Wojciech Piasek, Marta Śliwa, Colloquia Humaniorum / Instytut Filozofii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn 2008, s. 335-359.

Historia według Jacques'a Le Goffa, w tomie: *Obserwacja uczestnicząca w badaniach historycznych*, red. Barbara Wagner, Tomasz Wiślicz, Wydawnictwo Inforteditions, Zabrze 2008, s. 189-202.

Giedroyc – Bobkowski, czyli o tym, jak działać listami, w tomie: *Jerzy Giedroyc: kultura – polityka – wiek XX*, red. Zuzanna Grębecka, Andrzej Stanisław Kowalczyk, Andrzej Mencwel, Leszek Szaruga, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2009, s. 259-276.

Prawda w dzienniku osobistym, w tomie: *Prawda w literaturze*, pod red. Andrzej Tyszczyk, Ireneusz Piekarski, Jarosław Borowski, Wydawnictwa Towarzystwa Naukowego KUL, Lublin 2009, s. 395-413

„Ja”. „Dziennik” Witolda Gombrowicza jako forma obecności, w tomie jubileuszowym: *Szpakowska. Na siedemdziesięciolecie*, red. Agata Chałupnik, Justyna Jaworska, Justyna Kowalska-Leder, Joanna Krakowska, Iwona Kurz, Oficyna Wydawnicza „Errata”, Warszawa 2010, s. 245-255.

Wiek XX i zło w „Dzienniku pisanym nocą” Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, w tomie jubileuszowym: *Niepiękny wiek XX* [Profesorowi Tomaszowi Szarocie w siedemdziesiątą rocznicę urodzin], Instytut Historii PAN / IPN, Warszawa 2010, s. 71-81.

Wstęp. Antropologia pisma – nowa perspektywa badawcza (razem z Philippe'em Artières'em), w tomie: *Antropologia pisma. Od teorii do praktyki*, pod. red. Philippe'a Artières'a i Pawła Rodaka, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2010, s. 9-14.

Dziennik osobisty jako praktyka piśmienna: działanie, materialność, tekst, w tomie: *Antropologia pisma. Od teorii do praktyki*, pod. red. Philippe'a Artières'a i Pawła Rodaka, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2010, s. 175-192.

Między tekstem, osobą i praktyką. Autobiografia i dziennik osobisty jako przedmiot badań Philippe'a Lejeune'a, w tomie: *French Theory w Polsce*, red. Ewa Domańska, Mirosław Loba, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2010, s. 364-385.

Dziennik Tadeusza Makowskiego: słowa i obrazy, w tomie: *Communicare. Almanach antropologiczny 3. Temat: słowo/obraz*, red. Grzegorz Godlewski, Agnieszka Karpowicz, Iwona Kurz, Andrzej Mencwel, Paweł Rodak, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2010, s. 407-411.

Dziennik osobisty i historia, w tomie: *Zapisywanie historii. Literaturoznawstwo i historiografia*, red. Włodzimierz Bolecki, Jerzy Madejski, Wydawnictwo IBL PAN, Warszawa 2010, s. 305-321.

Po stronie kultury, w tomie : *Sploty kultury [tom jubileuszowy dla Andrzeja Mencwela w siedemdziesiątą rocznicę urodzin]*, red. Nicole Dołowy-Rybińska, Anna Gronowska, Agnieszka Karpowicz, Igor Piotrowski, Paweł Rodak, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2010, s. 16-23.

Autobiografia i dziennik osobisty jako przedmiot badań Philippe'a Lejeune'a, w: Philippe Lejeune, „*Drogi zeszyte...*”, „*drogi ekranie...*”. *O dziennikach osobistych*, przeł. Agnieszka Karpowicz, Magda i Paweł Rodakowie, wybór, wstęp i oprac. Paweł Rodak, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2010, s. 7-26.

„*Próby świadectwa*” – próba czasu. *W dwudziestą rocznicę śmierci Jana Strzeleckiego*, w tomie: *Aktualność idei Jana Strzeleckiego. Niepokoje i kontynuacje*, b. n. r., Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2010, s. 51-67.

Antropologia, komunikacja, animacja – trzy wymiary „wiedzy o kulturze” (razem z Romanem Chymkowskim, Wojciechem Dudzikiem), w tomie: *Edukacja poprzez kulturę. Kreatywność i innowacyjność*, pod red. Doroty Ilczuk, Sławomira Ratajskiego, Polski Komitet do spraw UNESCO, Warszawa 2011, s. 205-221.

O postawach polskich pisarzy w czasie wojny, w tomie: *Wojna i postpamięć*, red. Zbigniew Majchrowski, Wojciech Owczarski, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2011, s. 17-32.

Cierpienie i pisanie. O autoterapeutycznej funkcji dzienników osobistych, w tomie: *Zapisy cierpienia*, red. Katarzyna Stańczak-Wiślicz, Wydawnictwo Chronicon, Wrocław 2011 (faktycznie 2012), s. 113-131.

Pokolenie 1910, pokolenie wojenne i spór o Conrada, w tomie: *Formacja 1910. Świadkowie nowoczesności*, red. Dorota Kozicka, Tomasz Cieślak-Sokołowski, Wydawnictwo Universitas, Kraków 2011 (faktycznie 2012), s. 135-149.

Codzienna niecodziennność w dzienniku Teodora Parnickiego. Przyczynek do antropologii literatury, w tomie: *Peryferie kultury. Szkice ofiarowane Profesorowi Rochowi Sulimie*, red. Roman Chymkowski, Łukasz Bukowiecki, Marta Czermarmazowicz, Włodzimierz Karol Pessel, Marta-Zimniak-Hałajko, Wydział Polonistyki UW, Warszawa 2013, s. 156-169.

Hasło *Henryk Elzenberg*, oprac. Paweł Rodak, w tomie: *Kulturologia polska XX wieku*, t. 1 (A-K), red. Grzegorz Godlewski, Andrzej Kołakowski, Joanna Kubicka, Paweł Majewski, Andrzej Mencwel (przewodniczący), Paweł Rodak, Małgorzata Szpakowska, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2013, s. 242-257.

Hasło *Jan Strzelecki*, oprac. Paweł Rodak, w tomie: *Kulturologia polska XX wieku*, t. 2 (L-Ż), red. Grzegorz Godlewski, Andrzej Kołakowski, Joanna Kubicka, Paweł Majewski, Andrzej Mencwel (przewodniczący), Paweł Rodak, Małgorzata Szpakowska, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2013, s. 320-335.

Hasło *Autobiografia*, oprac. Paweł Rodak, w tomie: *Od aforyzmu do zinu. Gatunki twórczości słownej*, red. Grzegorz Godlewski, Agnieszka Karpowicz, Marta Rakoczy, Paweł Rodak, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2014, s. 43-50.

Hasło *Dziennik*, oprac. Paweł Rodak, w tomie: *Od aforyzmu do zinu. Gatunki twórczości słownej*, red. Grzegorz Godlewski, Agnieszka Karpowicz, Marta Rakoczy, Paweł Rodak, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2014, s. 105-111.

Hasło *Pamiętnik*, oprac. Paweł Rodak, w tomie: *Od aforyzmu do zinu. Gatunki twórczości słownej*, red. Grzegorz Godlewski, Agnieszka Karpowicz, Marta Rakoczy, Paweł Rodak, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2014, s. 326-335.

Hasło *Silva rerum*, oprac. Paweł Rodak, w tomie: *Od aforyzmu do zinu. Gatunki twórczości słownej*, red. Grzegorz Godlewski, Agnieszka Karpowicz, Marta Rakoczy, Paweł Rodak, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2014, s. 441-450.

Praktyki i gatunki piśmienne (ze szczególnym uwzględnieniem gatunków autobiograficznych), w tomie: *Communicare. Almanach Antropologiczny 4. Temat: Twórczość słowna – literatura, performance, tekst, hipertekst*, red. Grzegorz Godlewski, Agnieszka Karpowicz, Marta Rakoczy, Paweł Rodak, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2014, s. 70-81.

Narodziny książki nowoczesnej z materii druku. Posłowie, w: Lucien Febvre, Henri Jean-Martin, *Narodziny książki*, przeł. Anna Kocot, Maria Wodzyńska-Walicka, posłowie Paweł Rodak, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2014, s. 491-512.

Rzeczy pisane, rzeczy napisane. O materialności praktyk piśmiennych, w tomie: *Literatura i „faktury” historii XX (i XXI wieku)*, red. Alina Molisak, Jagoda Wierzejska, Tomasz Wójcik, Andrzej Zieniewicz, przy współpracy Marty Czermarmazowicz, Pauliny Urbańskiej, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2014, s. 31-49.

„<<ja trochę piszę>> i jestem raczej <<piszącym>> niż pisarzem”. *Andrzej Bobkowski i granice literatury*, w tomie: *Bobkowski wielokrotnie. W setną rocznicę urodzin pisarza*, red. Krzysztof Ćwikliński, Andrzej Stanisław Kowalczyk, Maciej Urbanowski, Wydawnictwo „Więź”, Warszawa 2014, s. 65-74.

Hasło *Pamiętnik*, oprac. Paweł Rodak, w tomie: *Modi memorandi. Leksykon kultury pamięci*, red. Magdalena Saryusz-Wolska, Robert Traba, współpraca: Joanna Kalicka, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2014, s. 356-357.

Hasło *Semiofor*, oprac. Paweł Rodak, w tomie: *Modi memorandi. Leksykon kultury pamięci*, red. Magdalena Saryusz-Wolska, Robert Traba, współpraca: Joanna Kalicka, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2014, s. 454-455.

„Zupa życia”. *Podszewka literatury. O Kronosie Witolda Gombrowicza*, w tomie: *Osoba czy tekst?*, red. Agnieszka Bielak, Wydawnictwo KUL, Lublin 2015, s. 95-118.

Dziennikopisanie jako praktyka codzienności. O notatnikach Edwarda Stachury, w tomie: *Antropologia praktyk językowych*, red. Grzegorz Godlewski, Agnieszka Karpowicz, Marta Rakoczy, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2016, s. 261-297.

Obiekty muzealne i archiwalne a praktyki kulturowe (wstępne rozpoznanie), w tomie: *Wśród ludzi, rzeczy i znaków. Krzysztofowi Pomianowi w darze*, red. Andrzej Kołakowski, Andrzej Mencwel, Jacek Migasiński, Paweł Rodak, Małgorzata Szpakowska, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2016, s. 365-376.

dans les revues :

Wojna w dzienniku - „Spokój” i „Śmierć”, „Teksty Drugie” 1995 nr 1, s. 76-91.

Dwa dzienniki (Bobkowski i Trzebiński), „*Twórczość*” 1995 nr 3, s. 75-92.

Diabeł odpędzany, „*Dialog*” 1996, nr 9, s. 112-121.

Idee wychowawcze czasu okupacji. Wokół Kamieni na szaniec, „*Społeczeństwo Otwarte*” 1997, nr 7-8, s. 33-40.

Apokalipsa. Wyobrażenia pokolenia wojennego, „*Twórczość*” 1998, nr 1, s. 43-65.

Walka o Polskę, walka z Polską. Pokolenie wojenne wobec tradycji narodowej, „*Znak*” 1998, nr 8, s. 91-104.

Kilka uwag w związku z lekturą tekstów Richarda Rorty’ego, „*Toruński Przegląd Filozoficzny*”, pod red. T. Komendzińskiego, tom 2, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu (Instytut Filozofii UMK), Toruń 1999, s. 63-69.

Sprawa kultury. Pokolenie wojenne wobec problemów XX wieku, „*Kultura i Społeczeństwo*” rok 1999, nr 2, tom 43, s. 3-24.

„*Kiedy ludzie będą braćmi...*” *Portret „Płomieni” i „Drogi”*, „*Twórczość*” 2000, nr 8, tom 657, s. 73-92.

Problem tożsamości w dziennikach (na przykładzie dzienników okupacyjnych), „*Kultura i Społeczeństwo*” 2003, nr 3, tom 47, s. 79-90.

Genealogia naszej współczesności, „*Przegląd Polityczny*”, tom: 64, 2004, s. 62-65.

Dziennik Gombrowicza: między mową, pismem i drukiem (wstępne rozpoznanie), „*Przegląd Filozoficzno-Literacki*” 2004, nr 4, s. 87-118.

Wojna i zapis (o dziennikach wojennych), „*Teksty Drugie*” 2005, nr 6, s. 33-45.

Dziennik pisarza: między codzienną praktyką piśmienną a literaturą, „Pamiętnik Literacki” 2006, nr 4, s. 29-49.

Dziennik osobisty: praktyka, materialność, tekst, „Przegląd Kulturoznawczy” 2006, nr 1, s. 71-85.

Antropologia, komunikacja, animacja – trzy wymiary „wiedzy o kulturze”, „Kultura Współczesna” 2006, nr 2 (48), s. 12-21.

Dzienniki Marii Dąbrowskiej: przygody człowieka etycznego, „Kultura i Społeczeństwo”, 2008, nr 1, rok LII, s. 5-25.

Dziennik osobisty i historia, „Kultura i Społeczeństwo”, 2008, nr 1, rok LII, s. 91-109.

Rzeczy w kontekście pisania. O materialności dzienników osobistych, „Kultura Współczesna” 2008, nr 3, (57), s. 100-117.

Prawda w dzienniku osobistym, „Teksty Drugie” 2009, nr 4, s. 23-38.

Wyobrażenia społeczne a nauki humanistyczne, „Przegląd filozoficzno-literacki”, 2009, nr 4 (25), s. 275-281.

Niecodzienna codzienność czasu okupacji, „Znak” 2009, nr 9 (652), s. 38-52.

„Próby świadectwa” – próba czasu, „Przegląd Polityczny” nr 96 (2009), s. 166-168.

Miłość w dzienniku Stefana Żeromskiego: między sztambuchem, listem i powieścią, „Pamiętnik Literacki 2010, z. 2, s. 49-63.

Wydarzenie w 13 tomach, „Więź” 2010, nr 2-3, s. 123-128.

Czas dzienników, „Znak” 2012, nr 2, s. 108-114.

„Wielka bitwa paryska”. O pierwszym francuskim wydaniu Ferdynarda, „Przestrzenie teorii” (UAM/UJ), nr 20 (2013), s. 127-143.

Obiekty muzealne i archiwalne a praktyki kulturowe (wstępne rozpoznanie), „Etnografia nowa”, nr 6 (2014), s. 45-57.

Brzozowski. Mencwel. Wiek XX, „Nowe Książki” 2015, nr 4, s. 1.

Manuels scolaires et academiques en polonais:

Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów, oprac. Grzegorz Godlewski, Leszek Kolankiewicz, Andrzej Mencwel, Paweł Rodak, wstęp i red. Andrzej Mencwel, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2005, s. 656.

Zuzanna Grębecka, Iwona Kurz, Małgorzata Litwinowicz-Drożdziel, Paweł Rodak, *Człowiek w kulturze*. Podręcznik do wiedzy o kulturze. Szkoły ponadgimnazjalne. Zakres podstawowy i rozszerzony, Wydawnictwo Szkolne PWN, Warszawa 2006, s. 248 [nowe, zmienione wydanie planowane na rok 2012].

Człowiek w kulturze. Przewodnik metodyczny. Wiedza o kulturze. Szkoły ponadgimnazjalne. Zakres podstawowy i rozszerzony. Wydanie na CD, Wydawnictwo Szkolne PWN, Warszawa 2006, Rozdz. III : *Koncepcja podręcznika* (Dorota Białas, Paweł Rodak)

Comptes rendus en polonais :

Burzenie Bastylia [rec. z: Włodzimierz Bolecki, *Prawdy niemile. Eseje*, Warszawa 1993], „Res Publica Nowa” 1993, nr 10.

Rec. z: Jacek Łukasiewicz, *Wiersze w gazetach 1945-1949*, Wrocław 1992, „Pamiętnik Literacki” 1995 z. 2, s. 201-206.

Wyobrażenia społeczne a nauki humanistyczne [rec. z: Bronisław Baczko, *Wyobrażenia społeczne. Szkice o nadziei i pamięci zbiorowej*, Warszawa 1994], „Konteksty” 1995 nr 2, s. 95-97.

Zatańczyć Sambę z bogami [wokół książki Leszka Kolankiewicza, *Samba z bogami*, Warszawa 1995], „Twórczość” 1996, nr 7; s. 168-170.

Problem scalenia [wokół książki Tadeusza Drewnowskiego *Próba scalenia. Literatura polska 1944-1989. Obiegi - wzorce - style*, Warszawa 1997], „Twórczość” 1998, nr 6, s. 77-88.

Czy koniec świata może być romantyczny? [wokół książki Marii Janion, *Placz generała. Eseje o wojnie*, Warszawa 1998], „Dialog” 1998, nr 9, s. 109-116.

Wojna: koniec i początek [recenzja-szkic z książki J. Święcha *Literatura polska w latach II wojny światowej*, Warszawa 1997], „Znak” 1999, nr 3, tom 526, s. 153-163.

Zapisy getta [nota-recenzja z książki J. Leociaka *Tekst wobec Zagłady (O relacjach z getta warszawskiego)*, Wrocław 1997], „Znak” 1999, nr 12, tom 535, s. 189-190.

Od teorii do historii [nota-recenzja z książki B. Uspieńskiego *Historia i semiotyka*, przeł. B. Żyłko, Gdańsk 1998], „Znak” 2000, nr 3, tom 538, s. 156-157.

Wzory kultury, wzór człowieka [recenzja z książek R. Benedict *Chryzantema i miecz. Wzory kultury japońskiej*, przeł. E. Klekot, Warszawa 1999 oraz *Wzory kultury*, przeł. J. Prokopiuk, Warszawa 1999], „Znak” 2000, nr 4, tom 539, s. 150-155.

Bliskie i dalekie Dwudziestolecie [recenzja z książki Cz. Miłosza *Wyprawa w Dwudziestolecie*, Kraków 1999], „Znak” 2000, nr 7, tom 542, s. 112-118.

Czas jako ukryty wymiar kultury [recenzja z książki E. T. Halla *Taniec życia. Inny wymiar czasu*, przeł. R. Nowakowski, Warszawa 1999], „Znak” 2000, nr 10, tom 545, s. 148-151.

Recenzja z książki Phillipe'a Lejeune'a *Wariacje na temat pewnego paktu. O autobiografii*, Kraków 2001, „Pamiętnik Literacki” 2002, z. 2. s. 345-352.

Pokolenie zamkniętych ust [recenzja-szkic z książki H. Świdry-Zięby, *Urwany lot. Pokolenie inteligentnej młodzieży powojennej w świetle listów i pamiętników z lat 1945-1948*, Kraków 2003], „Znak” 2004, nr 1, tom 584, s. 120-129.

Rec. z książki Reginy Lubas-Bartoszyńskiej, *Pisanie autobiograficzne w kontekstach europejskich*, Wydawnictwo Naukowe „Śląsk”, Katowice 2003, „Pamiętnik Literacki” 2006, z. 4, s. 278-283.

Traductions :

Mircea Eliade, *Obrazy i symbole. Eseje o symbolizmie magiczno-religijnym*, przeł. Magda i Paweł Rodakowie, Wydawnictwo KR, Warszawa 1998, s. 236 [fragment rozdziału *Symbolizm i historia* drukowany był wcześniej w „Społeczeństwie Otwartym” 1997, nr 2].

Philippe Lejeune, *W jaki sposób Anne Frank napisała na nowo dziennik Anne Frank*, przeł. Magda i Paweł Rodakowie, „Pamiętnik Literacki” 2002, z. 2, s. 5-32.

Philippe Lejeune, *Dziewczęce „ja”*. (O dziennikach panien z XIX wieku), przeł. Magda i Paweł Rodakowie, „Teksty Drugie” 2003, z. 2-3, s. 192-211.

Philippe Lejeune, *Koronka. Dziennik jako seria datowanych śladów*, przeł. Paweł i Magda Rodakowie, „Pamiętnik Literacki” 2006, nr 4, s. 17-27.

Philippe Lejeune, „*Drogi zeszyt...*”, „*drogi ekranie...*”. *O dziennikach osobistych*, przeł. Agnieszka Karpowicz, Magda i Paweł Rodakowie, wybór, wstęp i oprac. Paweł Rodak, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2010, s. 355.

Articles de presse, entretiens en polonais :

„*Arcydzieł nie da się zaplanować*”. Rozmowa z Romanem Zimandem, „Grizzly. Pismo studentów i absolwentów” 1989, nr 10.

Zapisany „*NaGłos*”, „Tygodnik Literacki” 1990, nr 1.

„*Kresy*” - *nieprowincjonalna prowincja*, „Tygodnik Literacki” 1990, nr 2.

„*Emigracja jest dobrą przygodą*”. Rozmowa z Tadeuszem Nowakowskim, „Tygodnik Literacki” 1990, nr 11.

„*Nie da się istnieć bez poczucia własnej autonomii i jednocześnie bez oparcia w innych...*” Rozmowa ze Stanisławem Barańczakiem, „*Arka*” 1990, z.30 [wydrukowana w książce: S. Barańczak *Zaufać nieufności. Osiem rozmów o sensie poezji 1990-1992*, red. K. Biedrzycki, Wydawnictwo m, Kraków 1993].

Nagroda [o nagrodach Fundacji Kościelskich za r. 1990], „Tygodnik Literacki” 1991, nr 8.

Strukturalizm był domeną wolności. Rozmowa z Michałem Głowińskim, „Arka” 1991, z.35.

Co mi tam Miłosz. Rozmowa ze Zbigniewem Bieńkowskim, „Polityka-Kultura” 1993, nr 1;

Nowe Dziady. Rozmowa z poetami „brulionu” - Marcinem Baranem, Krzysztofem Koehlerem, Marcinem Świetlickim, „Res Publica Nowa” 1993, nr 6.

Firma Bieńkowski [o Zbigniewie Bieńkowskim], „Polityka-Kultura” 1993, nr 9.

Jak mdłości [rec. z: Bronisław Wildstein, *Brat*, Kraków 1992], „Ex Libris”, kwiecień 1993.

Iwaszkiewicz na stos? [rec. z: Jarosław Iwaszkiewicz, *Najpiękniejsze opowiadania*, Londyn 1993], „Ex Libris”, czerwiec 1993.

Prywatne laboratorium [rec. z: Maryla Hopfinger, *W laboratorium sztuki XX wieku. O roli słowa i obrazu*, Warszawa 1993], „Ex Libris”, czerwiec 1994.

Plutarch współczesny [rec. z: Bronisław Wildstein, *Przypisy do Plutarcha*, Kraków 1994], „Gazeta Wyborcza”, styczeń 1995.

Obojętnie co [rec. z: Marek Kędzierski, *bezludzie*, Kraków 1994], „Ex Libris”, sierpień 1995.

Dwa razy [rec. z: Dariusz Bitner, *Trzy razy*, Warszawa 1995], „Ex Libris”, październik 1995.

Kiedy literatura dziecinnieje [rec. z: Julian Kornhauser, *Dom, sen i gry dziecięce. Opowieść sentymalna*, Kraków 1995], „Ex Libris”, listopad 1995.

Kilka uwag (o młodej polskiej poezji i prozie), „Kresy” 1995, nr 1, s.181-183.

Symposium Redaktorów Pism Literackich, „Kultura” (Paryż) 1995, nr 6, s. 136-140.

Bez konsekwencji [rec. z : Marek Adamiec, *Bez namaszczenia. Książki i literatura polska*, Lublin 1995], „Nowy Nurt” 1995, nr 24.

Ostrygi z bitą śmietaną [rec. z: Ewa Kuryluk, *Wiek 21*, Gdańsk 1995], „Ex Libris”, luty 1996.

Kruchość [rec. z: Marek Bukowski, *Bądźcie gotowi zwariować*, Warszawa 1995], „Ex Libris”, luty 1996.

Tylko kamyki [rec. z: Ryszard Kapuściński, *Lapidarium II*, Warszawa 1995], „Ex Libris”, marzec 1996.

Notatki po jubileuszu (50 lat „Twórczości”), „Kultura” (Paryż) 1996, nr 4, s. 119-127.

Człowiek wobec przemocy w teatrze życia miejskiego [rec. z: Studium teatralne „miasto”, spektakl *miasto*), „Życie Warszawy”, 2 X 1997.

Poeta, nie doktryner, „Gazeta Wyborcza” nr 196 z 23 sierpnia 2001 [obszerna polemika z artykułem Elżbiety Janickiej *Dwie przyjaźnie Andrzeja Trzebińskiego* opublikowanym w „Gazecie Wyborczej”, nr 47 z 24-25 lutego 2001].

Trzeba być silnym, zacisnąć zęby [fragmenty wstępu do nowego wydania *Pamiętnika Andrzeja Trzebińskiego*], „Puls/Minus”, dodatek do „Rzeczpospolitej”, nr 50 z 15-16 grudnia 2001.

Sekretny zeszyt on line. Rozmowa z Philippem Lejeunem, „Rzecz o książkach” nr 4/2002, dodatek do „Rzeczpospolitej” z 4-5 maja 2002.

Dwa dzienniki Anne Frank [recenzja z książki A. Frank, *Dziennik (Oficyna). 12 czerwca 1942 – 1 sierpnia 1944*, przeł. Alicja Dehue-Oczko, wyd. 2 uzupełnione, Kraków 2003], „Rzecz o książkach” nr 3/2003, dodatek do „Rzeczpospolitej” z 1-2 marca 2003.

Ego Andrzejewskiego [recenzja z książki J. Andrzejewskiego, *Dziennik paryski*, wstęp i oprac. Waław Lewandowski, Warszawa 2003], „Rzecz o książkach” nr 5/2003, dodatek do „Rzeczpospolitej” z 2-4 maja 2003.

„*Nie istnieje tu nic, zanim nie zostanie wypowiedziane. Rozmowa z Philippe'em Lejeune'em*”, „Teksty Drugie” 2003, z. 2–3, s. 213-229.

Wskreszenie czytelnika. Rozmowa z Jeanem Hébrardem, „Pogranicza” 2006, nr 5, s.67-78.
Maryjka od dzienników. Z Dr. Pawłem Rodakiem rozmawia Donata Subotko, „Gazeta Wyborcza” – dodatek „Duży Format” 2010, nr 23/882, s. 14-17.

Discussions et enquêtes scientifiques en polonais:

W kontekście systemów komunikacji (udział w dyskusji), w tomie: *Communicare. Almanach antropologiczny*, Materiały dydaktyczne (do użytku wewnętrznego), s. 159-177.

Biografia, historiografia dawniej i dziś. Biografia nowoczesna, nowoczesność biografii (udział w dyskusji), red. Elżbieta Wolicka, Ryszard Kasperowicz, Wyd. Towarzystwa Naukowego KUL, Lublin [bez daty; faktycznie 2006], s. s. 360-392.

Strategie nauczania wiedzy o kulturze w szkołach średnich (udział w dyskusji), „Kultura Współczesna” 2006, nr 2 (48), s. 162-175.

Rzeczy: rekonesans antropologiczny (udział w dyskusji), „Kultura Współczesna” 2008, nr 3, (57), s. 73-90.

Klasa umysłowa i jej przypadki. Udział w obszernej debacie naukowej o „*Dziejach inteligencji polskiej do roku 1918*”, „Przegląd Polityczny” nr 96 (2009), s. 70-94.

Tabu w badaniach historycznych i literackich. Udział w debacie naukowej, „Pogranicza” 2009, nr 5, s. 63-82.

Antropologia pisma: inspiracja, obszary badawcze, perspektywy (udział w dyskusji), w tomie: *Antropologia pisma. Od teorii do praktyki*, pod. red. Philippe'a Artières'a i Pawła Rodaka, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2010, s. 243-250.

Wokół French Theory (udział w dyskusji), w tomie: *French Theory w Polsce*, red. Ewa Domańska, Mirosław Loba, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2010, s. 408-465.

Antropologia historii/Antropologia historyczna w Polsce. Pojęcia – Dziedzictwo – Perspektywy. Ankieta, „Rocznik Antropologii Historii” 2011, nr 1-2 (1), s. 266-269.

Strony autobiografizmu. Panel profesorski, w tomie: *Strony autobiografizmu*, red. M. Pieczara, R. Słodczyk i A. Witkowska, Wydział Polonistyki UW, Warszawa 2012, s. 11-41.

„Niebohaterskie bohaterstwo”. *Kilka uwag o postawach kobiet w czasie wojny*, w tomie: *Morowe panny. Historia miasta z perspektywy kobiet*. Publikacja po konferencji „Kim są Morowe Panny”, Warszawa 2013, s. 20-25.

Kondycja współczesnych badań historycznych, w tomie: *Historia – dziś. Teoretyczne problemy wiedzy o przeszłości*, red. Ewa Domańska, Rafał Stobiecki, Tomasz Wiślicz, Kraków 2014, s. 303-322.